

Skoler at gøre, ville indrømme, at der er det gaaet tilbage, og der gaar det stadig tilbage, og der ere vi efterhaanden komne saa langt tilbage for Privatisternes Vedkommende, at vi ikke godt kunne komme længere tilbage; thi faktisk er der mange, der blive Lærere, som ikke have Spor af Begreb om, hvordan Undervisningen bør være, endstige Dvethed eller Skikthed til at undervise. En Forandring er altsaa ganske sikkert noget nær en Nødvendighed, og da det, som det stortes paa, er den praktiske Lærerdygtighed, Undervisningsdygtigheden, den praktiske Færdighed, ser jeg ikke, at der er anden Vej at gaa end den, Lovforslaget slaar ind paa, og som for de to første Hovedpunkters Vedkommende bestaar i, at man vil gøre Alvor af at gennemføre Fordringen om et Aars Forberedelse paa en Skole, før Eleverne komme ind paa Seminariet, og der næst gøre Alvor af at gennemføre det treaarige Kursus. Fordringen om et Aar, hvori Eleven skal have øvet sig, før han kommer paa Seminariet, er jo ikke et nyt Forslag. Det staar jo paa Papiret i de gamle Love, men det er desværre et dødt Bogstav omtrent. Det er mange Steder rent og stærk Humbug, som man tager det nu. En Elev skaffer sig Attest for at have undervist i en Skole et Aar, og maaske har han ikke været der en Maaned, i alt Fald ikke undervist en Maaned, og man maa jo ogsaa sige, at hvis Fordringen gennemførtes, var det en skrigen Uret over for Statsseminarierne i Retning af at forhindre Elevernes Afgang til dem, thi det er jo kun over for Statsseminarierne, det kræves. De, der frekventere Kursus og private Seminarier, kunne jo særdeles godt en Gang imellem gaa hen i en Skole samtidig med, at de forberede sig til Eksamen og saaledes affinde sig med dette Krav om et Aars Forberedelse. Det er jo muligt, at man til at begynde med maa lempe sig noget med Hensyn til, hvem der skal have Lov til at have Elever til Uddannelse. Som Regel bør det dog vistnok ikke være mere end et Par af de dygtigste Lærere i hvert Provsti; men det er jo muligt, at man til at begynde med maa lempe sig noget i den Henseende, og det er muligt, at man ogsaa maa peluniært understøtte nogle enkelte af de fattigste Elever, hvad for Resten Staten gør allerede nu. Men i øvrigt maa det hævdes, at det er det allermindste Krav, der kan stilles til den, der skal optages paa et Statsseminarium, at han dog i Forvejen har en lille Smule Begreb om det, han skal uddannes til; og er klar over de Mangler, han i saa Henseende har. Og man vil jo bedst se det,

naar man sammenligner Forholdet her med Udlandet, thi der er det ikke i Aar, men i Reglen 3 Aar, de skulle have opholdt sig paa en Præparandskole, før de komme til Seminariet. Paa mange Steder er det en uafviselig Bligt, at de skulle have opholdt sig mindst 3 Aar paa en Præparandskole, før de komme paa Seminariets 3—4aarige Kursus. Man ser altsaa let, at det er det mindste Krav, der i det hele kan stilles, og at vi ogsaa paa dette Punkt ere mildere i vore Krav end man er de fleste Steder i Udlandet.

Det andet Hovedpunkt, nemlig at gennemføre det treaarige Kursus, har jo større Betydning og vil maaske vække mere Modstand fra enkelte Sider. Det er dog imidlertid ikke noget nyt. Det staar i Loven af 1857. Den Gang vi fik indrettet de treaarige Kursus paa vore Seminarier, blev det udtrykkelig fremhævet; der staar Ord til andet i denne Lov, hvad der staar i dette Lovforslag, at man i de to første Aar særlig skal lægge an paa at give Kundskaber og almindelig Dannelse og i det sidste Aar særlig praktisk Færdighed, det, som jo er Hovedsagen ved al Skoleundervisning. Altsaa, dette Lovforslag er paa dette Hovedpunkt aldeles det samme, som man vedtog i Lov 1857. Men Ulykken er, at i den samme Lov blev der vedtaget en Paragraf, hvor man aabnede Døren paa vid Gab for Privatisterne, ved at man oprettede en Eksamenkommission for de saa Seminarister, der vare den Gang, og betegnede nok bestemte man, at Medlemmer af denne Eksamenkommission kunne alle Mennesker være, kun ikke de, der ere Lærere ved Seminarier. Men jeg skylder Retfærdigheden at indrømme, at der var saa Seminarister den Gang, og dernæst dette, at man selvfølgelig ingen Anelse havde om, at det, som man vedtog som Undtagelse, efterhaanden skulde blive Regel, ingen som helst Anelse havde eller kunde have derom. Og naar man 10 Aar efter, i 1867, foretog den Forandring, at man lod Eksamenkommissionen ombanne til en Eksamenkommission for alle Seminarister og fratog Seminarierne Eksamensret, gjorde man det jo heller ikke, fordi man vilde fremme Kursusvæsenet, men for at hjælpe Fri-seminarierne, som enkelte havde en særlig Forkærlighed for, fordi de mente, at det fremmede mere den personlige Selvstændighed og gav Blads for Partianskuelser o. s. v. Men hvad man nu end har ment eller ikke ment i 1857 og 1867, saa meget er jo vist, at Følgen er bleven, at det, som skulde være Undtagelse, er blevet Regel. Privatistvæsenet, Kursusvæsenet har faaet Overhaand alle Vegne og